

INGEZONDEN.

DE WEENSCHÉ COMMISSIE EN DE MEDEDEELING VAN DEN HOOFDBESTUURDER-SECRETARIS.

De aanvulling der feiten en het herstel van wat ik uit het geheugen onjuist mededeelde, zou ik een gelukkige en aangename vinden, indien de hoofdbestuurder-secretaris niet blijkbaar aan mijn noot onder de gepubliceerde briefwisseling, een beteekenis gaat geven, die zij niet heeft: n.l. van te zijn een onaangenaamheid jegens zijn persoon. En indien iets van dien aard uit het onderschrift te lezen waren, zou mij dat hartelijk leed doen. Zulk een bedoeling had ik in het geheel niet. Aan een „Seitenhieb” te denken moest verre liggen. Ik moet mij ernstig verzetten tegen deze uitdrukking, aangezien niets anders dan een vergissing in het spel is. Gaarne bied ik daarvoor den secretaris mijn verontschuldiging aan.

Ik zeide, dat mij zijn aanvulling aangenaam zou geweest zijn; want er blijkt uit, dat wij werkelijk ons veel vroeger met de Weensche zaak hebben beziggehouden, dan ik meende; en dat zij reeds vóór de vacantie van den secretaris in behandeling was genomen. De omstandigheid, dat ik onmiddellijk na mijn optreden als voorzitter in verschillende belangrijke maatschappijzaken gewikkeld werd, verklaart, dat ik de Weensche zaak in mijn geheugen tot onze vergadering van *na* de vacantie verlegde. Ik neem gaarne de aantekening van den secretaris als juist aan. En was ik omtrent den tijd van in behandeling nemen in vergissing, ik herinner mij nu met den secretaris, zijn brief en ook mijn brief, dien ik aan mijn medeleden verzond met het voorstel om onmiddellijk het doel van prof. WENCKEBACH te bevorderen. In dien brief gaf ik een plan aan voor de Maatschappij, welk plan niet doorging, omdat één der leden ernstige bezwaren had om zaken als deze *onmiddellijk* door de Maatschappij te laten behartigen. Evenzeer als het voor mij, die in den crisistijd op verzoek van het Oostenrijksche gezantschap mij reeds had ingespannen voor de verkrijging van levertraan voor Weensche kinderen, voor de hand lag naar een middel om te zien, dat snel tot het doel kon leiden, evenzeer moesten de tegen mijn plan ingebrachte bezwaren worden erkend. Het besluit om een commissie buiten de Maatschappij te vormen behoeft niemand te betreuren, als men op latere verzoeken let, en als men bedenkt, welke bezwaren voor de Maatschappij uitgebreide bemoeiingen van dezen aard kunnen opleveren. Maar het valt niet te ontkennen, dat na dit besluit zich moeilijkheden van anderen aard hebben voorgedaan. Ook de omstandigheid, dat prof. WENCKEBACH niet enkel onze Maatschappij voor zijn doel aanzocht, maar tevens het Roode Kruis, den militair-geneeskundigen dienst (en ik meen ook de Koningin-Moeder) en dat hij samenwerking met de eerste beoogde, vereenvoudigde de beraadslaging over de zaak niet.

Toen de secretaris met vacantie ging, dit blijkt uit zijn mededeeling, zat de commissie nog niet in elkaar, door het herhaald bedanken van benoemden. En hiermede kom ik nu aan de beteekenis van de rustperiode in onze Maatschappij, die ik steeds als een stilstand in onze Maatschappij-zaken heb gevoeld. In deze opvatting behoeft, bij de tegenwoordige regeling, noch de secretaris, noch een hoofdbestuurder iets onaangenaams te zien. Ik heb dien stilstand genoemd, omdat onze Maatschappij in de toekomst hem moet voorkomen. Indien de secretaris de beteekenis van dezen stilstand verkleint en zelfs zegt, dat de zaken doorloopen en hij zich altijd de stukken liet nazenden, dan bedoelt hij met voortgang blijkbaar iets anders dan ik. *Administratief* kunnen de zaken in een tijd, dat minder stukken inkomen, als niet stilstaand worden aangemerkt, maar *bestuurlijk* is de Maatschappij tot heden jaarlijks een week of zes met vacantie geweest. Verleden jaar heeft hieronder, evengoed als alle zaken, die na de algemeene vergadering in behandeling komen, ook de Weensche zaak geleden. al blijft dan de moeite met de samenstelling van de commissie de hoofdzaak. En dit jaar noopte een brief van het departement van arbeid met verzoek om afgevaardigden te zenden naar de, in het *Tijdschrift* later vermelde, bijeenkomst van vertegenwoordigers van de Raden van

Arbeid, van de Verzekeringsraden en van de Rijksverzekeringsbank, onder voorzitterschap van den Secretaris-Generaal, tot een spoedvergadering van het dagelijksch bestuur en van het hoofdbestuur zonder den secretaris. Omdat ik nog niet met vacatie was gegaan, waren deze beide vergaderingen mogelijk. En nu is het toch niet alleen de vraag, zooals de secretaris aangeeft, of het bureau tijdens zijn afwezigheid den voorzitter al of niet lastig valt, maar ook of op dit oogenblik de Maatschappij-inrichting van dien aard is, dat zij in spoedeischede gevallen, die meer en meer zullen voorkomen, ook in den algemeenen vacantielijd zóó kan functioneeren, als van haar moet worden geëischt. Het is niet te vergen, dat een voorzitter altijd thuis blijft, wanneer de hoofdbestuurder-secretaris met vacatie gaat, en van dezen niet, dat hij zich naar den voorzitter schikt. Voelde de secretaris den bestuursstilstand der Maatschappij in de vacantieperiode, zooals ik, misschien vonden wij spoedig een oplossing der moeilijkheid.

Dagelijksch bestuur en hoofdbestuur komen niet licht er toe zonder secretaris of voorzitter te vergaderen; bovendien zijn ook sommige leden afwezig. Om elk persoon hoofdelijk buiten de zaak te laten, moet dus worden erkend, dat in den vacantielijd de Maatschappij niet werkt en niet berekend is op vlugge afwikkeling van ahangige zaken,

Dat ik de briefwisseling van de Weensche commissie onmiddellijk van een noot voorzag en niet wachtte op de terugkomst van den secretaris, vindt verklaring in het volgende: in een vergadering van het hoofdbestuur, kort vóór de ontvangst van de briefwisseling door de *Tijdschrift*-redactie, was naar aanleiding van een iugezonden stukje, de opmerking gemaakt, dat het wenschelijk ware, indien het antwoord onmiddellijk onder zulke stukjes kon worden geplaatst. Toen nu daarna collega PINKHOF, als waarnemend redacteur van het *Tijdschrift*, mij de briefwisseling toezond met het aanbod een antwoord er onder te plaatsen, maakte ik ervan gebruik, omdat ik verschillende dingen kon toelichten. Het spijt mij buitengemeen, dat ik mij vergist heb in het tijdstip, waarop de vacatie van invloed was, en dat ik daardoor aanleiding heb gegeven tot den indruk, dat de secretaris den brief van prof. WENCKEBACH niet dadelijk aan de orde zou gesteld hebben. De vertraging zit geheel in den verderen gang der behandeling, zooals hierboven is uiteengezet. Als ik mij nu voor een oogenblik losmaak van het onaangename gevoel den secretaris onwillekeurig in verdenking van verzuim betreffende deze aan de ordestelling te hebben gebracht, betreur ik het overigens niet, dat eens openlijk eenige moeilijkheden bloot komen, waarmede het Maatschappijwerk soms gepaard gaat. Ik ben de eerste om voor de Maatschappij een vlotter wijze van werken te verlangen. Maar zoolang allen praktijken hebben, is verzevenlijking van zulk verlangen niet te voorzien.

's-Gravenhage, 4 September 1920.

A. SIKKEL AZN.

Het antwoord van den voorzitter kan, ook na herhaalde lezing, mij niet bevredigen. In zijn aan mijn adres neergeschreven zinsnede in het onderschrift aan de Weensche commissie heb ik, in verband met zijn noot, geen onaangenaamheid jegens mijn persoon gezien, maar wel een beschuldiging te mijnen opzichte in mijn functie als secretaris met betrekking der door de commissie gewraakte vertraging. De beschuldiging heb ik aan de hand van de door mij vermelde feiten, die de voorzitter thans als juist aanvaardt, gerefuteerd en ik heb, in de eerste plaats op grond van het schrijven van de Weensche commissie, aangedrongen op het door de Maatschappij instellen van een commissie tot onderzoek naar de vertraging.

Gaarne aanvaard ik de mij door den voorzitter aangeboden verontschuldiging voor zijn begane vergissing. Zijn antwoord kan mij echter, zooals ik gezegd heb, ook na herhaalde lezing niet bevredigen. Integendeel. In de thans door hem neergeschreven zinsnede: „Toen de secretaris met vacatie ging, dit blijkt uit zijn mededeeling, zat de commissie nog niet in elkander door het herhaald bedanken van benoemden” en de daaraan onmiddellijk door hem vastgeknoopte beschouwingen over de rustperiode

der Maatschappij, die hij „steeds als een stilstand in onze Maatschappijzaken” heeft gevoeld en „waaronder ook de Weensche zaak heeft geleden,” blijft immers de beschuldiging, dat mijn in Oct. en Nov. verleden jaar genoten vacantie de oorzaak der verdere vertraging is geweest. Dit moet ik nogmaals refuteeren. In die vacantie is niet de oorzaak der verdere vertraging gelegen. De in te stellen commissie zal ongetwijfeld tot deze slotsom komen.

Op de beschouwingen van den voorzitter over de „rustperiode” en den daarmee gepaard gaanden „stilstand der Maatschappijzaken” zal ik thans niet ingaan. Het zou maar de aandacht van de zaak zelve afleiden. Maar dit kan ik wel zeggen, dat gedurende de 15 jaar van mijn secretariaat in die rustperiode de Maatschappij bestuurlijk niet zóó met vacantie is geweest, als wordt voorgesteld, en dat, zoo noodig, daarin hoofdbestuursvergaderingen, zelfs buitengewone (spoedvergaderingen) zijn gehouden.

Amsterdam, 7 September 1920.

C. F. SCHREVE.

WETSONTWERP ZIEKENVERZORGING.

I

Met genoegen zullen velen met mij het artikel van VAN BRUGGEN hebben gelezen en met spanning zien wij het volgende tegemoet. Ook het ingezonden² van POSTHUMA, en diens wenken zullen aller aandacht getrokken hebben. Aangezien nu de gedachtenwisseling wel zal loskomen, en (naar ik hoop) zijn plaats in het *Tijdschrift* vinden, meen ik, dat het zeer aanbevelenswaardig is, de vergaderingen der afdelingen (waarin het ontwerp besproken zal worden) pas in het einde dezer maand te houden, opdat ieder onzer, door de stukken in het *Tijdschrift* de zaak eerst van verschillende kanten heeft leeren bezien. Dan pas zal de bespreking in de afdelingsvergaderingen het meeste nut kunnen afwerpen!

Reeds nu wil ik opmerken, dat de apotheekhoudende geneeskundige niet te vinden zal zijn voor een betaling per recept volgens tarief- en prijslijst; dit bleek trouwens duidelijk genoeg op de vergadering der platlandici te Utrecht. En wanneer VAN BRUGGEN met „deskundige hulp” een apotheek-assistente bedoelt, zal het overgrote deel der apotheekhoudende artsen fel daartegen zijn. Immers (ook Utrecht leerde dat!) voor velen is het bezit der apotheek volstrekt noodig voor het bestaan. Maar als dan een assistente daarvan betaald moet worden, zou de winst op de apotheek dikwijls in een verliespost overgaan, vooral, omdat de honoraria voor hen juist nu veel verhoogd zijn. (Het was dan ook hard noodig!) en de plotseling sterk toenemende vraag, die hulp nog heel wat duurder zou maken! Trouwens, bij het abonnementsstelsel is er geen omslag, daar ons honorarium even eenvoudig berekend wordt, als van elk niet-apotheekhoudend huisarts, door in plaats van met 4 met $7\frac{1}{2}$ of met 8 te vermenigvuldigen.

Wat beteekent art. 14 alinea 3? Als hiermede bedoeld wordt vergoeding voor rijtuighuur enz., dan lijkt mij dit zeer ongewenscht. Veel beter is dan een (geringe) verhooging van het vaste bedrag voor die patiënten, die in gemeenten wonen, waar geen arts gevestigd is.

Zou geen der collegae een regeling weten te bedenken, waardoor nachtvisites matig gehonoreerd konden worden, maar vooral, dat ook de patiënt iets (aan het ziekenfonds, niet aan ons) zou moeten betalen? Dat zou tevens een rem zijn, om de dokters, „die er toch voor zijn”, niet noodeloos uit het bed te kloppen.

Oss, 5 Augustus 1920.

CORN. A. VERBEEK.

II

In het laatste nummer van dit *Tijdschrift* betuigt VAN BRUGGEN zijn volkomen ingenomenheid met dit wetsontwerp en zijn groote tevredenheid met de samenstellers daarvan. Hij zegt o.a. :— „de specialisten mogen m.i. met dit ontwerp tevreden zijn”, en